

Nr 239.

Av herr Nilsson, Bror, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående den lägre lantbruksundervisningens ordnande.

Med anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 109 angående den lägre lantbruksundervisningens ordnande ber undertecknad få anföra följande.

Den kommitté, som haft att utreda och framlägga förslag i denna fråga, säger i sin allmänna motivering till förslaget följande: »Den fasta lantbruksundervisningen i Sverige hade delvis gamla anor och dess utveckling byggde på långvarig erfarenhet. Det undervisningssystem, som sålunda utbildats, vore på det hela taget lämpligt för våra förhållanden och därför i sina allmänna huvudlinjer väl värt att bibehållas.» Häri instämmer departementschefen då han i propositionen gör följande uttalande: »Vid den nygestaltning av undervisningen på jordbrukets område, som sålunda enligt min mening nu bör komma till stånd, anser jag, att det i första hand bör övervägas att bygga på de nuvarande skolformerna och vidare utveckla dessa.» I anförda uttalanden kan man tillfullo instämma. Samtidigt måste man emellertid, efter det föreliggande förslagets genomläsning, säga sig, att desamma icke helt förverkligats.

En av grundvalarna för den lägre lantbruksundervisningen i vårt land har varit och är alltjämt folkhögskolan. Tusentals av de män, som nu intaga ledande ställning inom vårt lands jordbruk, hava vid sin utbildning gått vägen: folkskola, folkhögskola, lantmannaskola. Att, såsom nu föreslås, helt avbryta denna väg kan icke sägas vara »att bygga på de nuvarande skolformerna», ty även folkhögskolan är en skolform för den svenska landsbygdsungdomens utbildning, och en mycket betydelsefull sådan.

Den allmänna och medborgerliga bildning, som folkhögskolan ger, är mycket värdefull, särskilt för dem, som efter genomgången lantmannaskola tänka utbilda sig till vandringsrättare, kontrollassistent eller liknande. Sådana ungdomar behöva under sin vistelse vid lantmannaskolan en mera grundlig och fördjupad kurs, vilken de också på grund av sina bättre förkunskaper borde kunna tillgodogöra sig. Såväl för dessa aspiranter till den numera rätt stora kåren av lägre lantbrukstjänstemän som för andra bildningssökande med bättre förkunskaper vore det delvis förslösad tid att deltaga i en lantmannaskolekurs tillsammans med kamrater utan andra förkunskaper än folkskola. Därför borde det vid ett tillräckligt stort antal lantmannaskolor inom olika delar av landet anordnas kurser som lämpade sig för sådana inträdesökande, vilka genomgått folkhögskola eller skaffat sig motsvarande kunskaper. Dessa kurser komme att motsvara de nuvarande lantmannaskolorna av A-typ.

Denna fråga anser jag vara av den betydelse att dylika kursers anordnande icke borde få bero på sådant medgivande av Kungl. Maj:t eller lantbruksstyrelsen, varom herr statsrådet talar å sid. 35 i Kungl. Maj:ts proposition, utan från början vara fast inarbetade bland de olika kursplaner, som riksdagen vid denna frågas avgörande beslutar skola få anordnas vid rikets lantmannaskolor.

Med återopande av vad sålunda anförts hemställes att riksdagen måtte, vid behandlingen av Kungl. Maj:ts proposition nr 109 angående den lägre lantbruksundervisningens ordnande, besluta,

att det vid några av rikets lantmannaskolor, förslagsvis fem, skall anordnas kurser, lämpade för inträdessökande, vilka genomgått folkhögskola eller förvärvat annan därmed jämförlig utbildning.

Stockholm den 12 mars 1939.

B. A. Nilsson.